

fante vjeti. Janeza Friedauer so našli doma v postelji. Pri hišni preiskavi so našli tudi mnogo ukradene koruze. Vsled tega sta orožnika Friedauerja aretirala. Ali fant je kakor divjak napadel orožnika. V silobranu ga je moral vsled tega eden orožnikov z bajonetom suniti. Ranil je fanta tako težko, da je čez par dni umrl ... Duhovniki, ali bi ne bilo bolje, da opustite politiko in da kmetsko mladino raje v tem oziru podučite? Orožniki imajo gotovo težko službo in svojo dolžnost morajo izpolniti. Surovost po-kvarjene mladine pa raste. Zato ni čuda, da izgubi marsikateri mladenič vsled slabe vzgoje svoje čast, pa tudi lahko svoje življenje.

Napacni denar je dobil župnik Grošelj v Luki pri Zidanem mostu. Ponarejeni denar je prav dobro narejen in se splošno sodi, da so ga dali hrvatski sleparji v promet.

Napadel je neznanec v gozdu v Studenicah pri Mariboru neko kmetico in ji hotel silo storiti. Ali žena je pohotneža pregnala.

Zaprli so v Mariboru Štefana Kampuš iz Pregrade, ker je tihotaplil sacharin.

Lep sin! Posestnika sin Franc Muc v okolini Konjic napadel je lastnega očeta in ga hudo pretepel. Šele sosedji so očeta osvobodili. Suroveža so sodniji naznani.

Smrtna nesreča. V Pobrežu pri Mariboru so delali vodnjak. Vsled slabega betona in neverjetne lahkomiselnosti podjetnika se je rov podrl in 24 letnega delavca Šerbela je zemlja zasula. Prišla je takoj pomoč; dan in noč so delali, da bi nesrečnež še rešili. Ali zamanj! Ko so prišli drugi dan do njega, bil je seveda že mrtev.

Obesil se je v gozdu pri Mariboru neznani okoli 30 let stari mož. Mrtveca doslej niso izpoznavi.

Slepar. Po Mariboru se je klatil neki Franc Koren. Nabiral je pri lahkovernih ljudeh denarje „za koleke“ in jim je objuboval, da jim priskrbi domovinsko pravico. Na ta način je več oseb osleparil.

Delavska smrt. V Trbovljah padel je delavec Angermann iz 2. nadstropja. Nesrečnež je mrtev obležal.

Iz maščevanja, ker nista bila na poroko povabljeni, razbila sta fanta Franc Cevnik in Janež Kržan v Župelevcu križ iz Ferenčakove hiše. Razbite kose križa sta vrgla pred vrata. Naznajena sta sodniji.

Pobegnila sta iz konjiške okolice branjevca Marko in Marija Petek. Baje sta izvršila preje razne nepoštenosti.

Rudarska nesreča. V rudniku južne železnic Radldorf pri Konjicah prišel je rudar Bengust med hunte. Zmučalo mu je koleno polnoma. Nesrečnež je težko ranjen.

Nezgoda. Mlekario Amalijo Mohorko je pri Mariboru vrgel voz. Nesrečnica je hudo poškodovana in so jo pripeljali v bolnišnico.

V mašino za rezanje krme je prišel Jožef Spes v Celju. Ranilo ga je težko na roki.

Iz Koroškega.

Državnozborska volitev v okraju Beljak.

Skupni napredni kandidat je deželni poslanec mesta Beljak

profesor dr. Hans Angerer.

Delujte z vsemi močmi na izvolitvi tega vrlega zastopnika ljudskih pravic! Dr. Angerer je sin koroškega kmeta, ki je imel vedno vroče srce za ljudstvo. Treba je, da vsakdo deluje in vsakdo voli, kajti gre se za vsak glas.

Vsi na delo!

„Š-Mirove“ laži.

Trg Grebinj, 20, t. m. 1912.

Lažnji list slov. duhovniških hujškačev »Nemir«, ki je zlezel za Karavank, kjer se boji koroških ljudskih sodnikov, strelja iz varnega kotička zopet strupene kroglice proti meni in gostilnici Plasnig v Grebinju. Mene napada, kjer kot Nemec nisem hotel za slov-klerikalno trdnjavco »narodni dom« ledu oddajati; g. Plasnig pa napada, kjer kot najemnik bajorja ni hotel led za mojim hrbtom oddati. Res je, da sem izjavil, da imam led za vsak drugi kraj in v vsak drugi namen, za »narodni dom« pa ne, danes in tudi v bodočnosti. »Nemir« lažnji dopis pa pravi, da

se je to zgodilo iz »krščanske ljubezni do slov ljudstva«. To seveda ni res, kajti jaz ledu nisem dal iz same ljubezni in spoštovanja do ustanoviteljev »narodnega doma« in voditeljev slov. klerikalne stranke v našem okraju, do kolegija Dobrovč, Carf in tovarišev, katerim bodem vedno vrata pokazal, kakor to zasluzijo. Lažnji dopis »Š-Mira« laže tudi, da sva g. Plasnig in jaz nagovarjal prejšnega lastnika gostilne »narodnega doma«, da naj ubožno hišo kupi in tam svojo koncesijo izvršuje. Ta laž je takoj neuma, da jo vidi vsak slepec. To dokazuje izjava g. Uraniček, ki se glasi: »Izjavljam tem potom izrecno in resnici primoč, da mi ni nikdo predlagal, da naj kupim ubožno hišo v Grebinju, najsibode v kateri menim karkoli. Izjavljam torej, da je to zadevna »Mirova« trditev popolnoma nenesljiva in da nisem v tem oziru proti nikomur na nobeno stran niti besedice izpregovoril.« Podpisani Joh. Uraniček (lastnoročno). Na podlagi te nesramne laži očita »Š-Mirov« dopis meni in g. Plasnigu »šurkerijo«. Kjer je »Mir« pobegnil za Karavank, ne moreva pred sodnjo dokazati, da je koža pravega »šufte« duhovniško-mazljena. Kar se tiče učitelja »Südmärke« g. Hoyer, povem le-to: Hoyer je poštenjak, »Mirov« dopis pa je lažnik in obrekovalec. »Mirovemu« dopisu pa, ki se toliko za »narodni dom« in za »slov. ljudstvo« brigata, bi priporočal, naj raje račun predloži, kako se v »narodnem domu« naloženi hranični denariji obrestujejo. To bi bilo za vboje Slovence bolj koristno. Da bi le zaupanje najemnikov »narodnega doma« do ustanoviteljev istega dalje trajalo, nego led v kleti! Bivši najemnik »nar. dom« g. Hofmeister zamore v tem oziru mnogo povedati. Obzalujem, da s tem člankom tega ali onega duhovnika zadenem, ali vzroka nimam, da bi branil stan, katerega člani ne pozajajo nobenih mej za svoje sovraščvo. Ker duhovniki iz okolice ravno tako dobro kakor jaz ved, kdo od njih ima podle članke v »Miru« na vesti, naj sami prisilijo tega poštenjaka, da ostane v dovoljenih mehah političnega boja. Moja naloga ni to, pač pa bodem vedno osebnim napadom ojstro odgovarjal, pa naj padače udarci kamorkoli hočejo. Omenim le, da s tem člankom ni zadev g. grebinjski župnik Fl. Kramer, kjer ta ni pisec omenjenih osebosovražnih poročil. —

Gozdni mojster Manner.

* * *

Šolski štrajk v Selah. Piše se nam: 5 tednov traja že ta štrajk. Krajni šolski svet ne predlaga izkaze o šolskih zamudah c. k. okraju. šolsk. svetu. 4 meseca že niso šolske zamude urejene, čeprav bi se morala to v zmislu postavnih določb najmanje vsak mesec zgoditi. C. k. okrajni šolski svet zamore nemarni krajni šolski svet z globo prisiliti, da stori svojo dolžnost. Ali kjer je načelnik fajmošter Lenassi, se ničesar ne stori. Tako se zaraadi farških hujškacev postavo v blato tepta. Istotako je nastopal pred 4 leti prvaški fajmošter N. a. g. Radovedni smo, koliko časa bode oblast tej protipostavnih hujškarij mirno nasproti stala. Ali sme res že vsak zognani hujškar na cesarske postave pljuvati? Ali smo na Srbskem? Opozarjam oblast na veliko škodo, ki jo povzroča Lenassijeva agitacija. Ta »duhovnik« pač meni, da mu je vse dovoljeno. V srcu je ravno, kakor vsi politični popi, strupeni nasprotnik vsake sile splet ... Oblast, kje si?

Stekel pes je prišel na dan sv. Jožefa proti Spodnjem Drauburgu. Že pri »Mohrenhofu« je napadel več ljudi, ki so ga pa s kamenji prepadi. V trgu samem raztrgal je posestniku Vošič obleko, brez da bi ga ranil. Nadalje je napadel pred cerkvijo pevko Pavlo Zlatnik ter jo težko na nogi ugriznil. V smeri proti Lavamündu ugriznil je nekega učenca in baje že več drugih oseb. Orožniški stražmošter Jesse zasedoval je psa na kolesu. Ustrelil ga je z dvemi streli. Več oseb se je prepeljalo v Pasteurjevo bolnišnico na Dunaj. Razburjenje je veliko, ker se ne vede, koliko oseb in drugih psov je bilo ugriznjenih. Določila se je stroga pasja kontumaca.

Pazite na deco! V Unter-Göriachu padel je 2½ letni sinček zakonskih Sille v bajer in je utonil, predno da je prišla pomoč.

Otok zgorel. Dekla Marija Kuraš v občini Kirschentuer pustila je svojo 4 letno hčerkico samo. Otok je prišel k peči, obleka se je vnela in nesrečno dete je dobilo tako hude opeklbine, da je moralno umreti.

Ustrelil se je v Beljaku mestni stražnik Avgust Wipfler. Vzrok samomora je baje nesrečna ljubezen.

Veliki vlot. Posestniku Matija Wilscher v Feuchtentorfu ukradeli je tat obleke v vrednosti 80 K in 1400 K denarja. Sumijo delavca Vrečarja, ki je takoj po tativni pobegnil.

Tatvine. Posestniku Hainštu v Aichu ukradli so tatovi 150 kil okajenega mesa v vrednosti 300 kron.

Smrtna nezgoda. Čez stopnice je brizganje v piganosti delavec Franc Kaiser v Celovcu del. Čez par ur so ga najdli mrtvega v ležati.

Čudna smrt. Delavca Franc Šumoh Vidu n. Gl. je zob bolil. Vsled tega se je žganja, da bi zamogel spati. Ali množina je velika in žganje je reveža umorilo.

Zobna krēma

KALODON
Ustna voda

Kako se naj gnoji trtam umetnimi gnojili?

Kdor je lansko leto trtam ali pa drugje gnojumi gnojili, bo mislil, da je denar zanj kak morje vržen, kajti vsled suše je bila v obči prav sletina. Z mirno vestejo lahko rečemo, da oni denar izgubljen, ampak bo se letos obrestoval. Potrošena umetna gnojila, ki se vsled velike suše niso mogla v zemlji krojiti, ostanejo tako dolgo v zemlji ohranjena, da jih rastline ne povzijejo. Seveda se nekoliko odstranijo hranični snovi poizgubi, toda ta izguba ni takšna, da se mogel kdo kesati, da je rabil umetna gnojila.

Mnogokrat se že opazovalo, da gnojila v ugodnemu vremenu v prvem letu niso povoljno delovala, temveč se je pokazalo uspeh še v drugem letu. Še celo v tretjem letu se mora gnojenje poznami. Nekoliko se obrazni v zemlji kali in fosforova kislina, dve snovi vsled tega sledi najbolj dolgo učinkujeta: nostenjanje je dušik, ki ga damo zemlji s čilskim trom. S tem gnojilom moramo torej prav varčljivo ravnati. Nikdar naj se ne potrosi od tega jila vsa množina, ki bi se za to ali omo rabil, ker pridejo kmalu po gnojenju ali pa tudi pozneje načilivi, tedaj se lahko pripeti, da se velika množina dragocenih hraničnih snovi odpali pa spere v globokamor korenine več ne segajo.

Vinska trta potrebuje jako mnogo dušika; da pa ne bomo zastonj trosili, bomo potrosili v treh žih in sicer prvič sredi aprila, drugič sredi maja in tretjič sredi junija. Tako se zabranijo velike izgube in dobijo s tem polagomo vso zahtevano hrano. Ako potrosi ves čilski soliter načenkat, tedaj ni mogoče, bi ga rastline precej vsega zavzile, ampak ga skratiti počasi primerno po rasti. Če ni velikih načilivov, seveda ni izgube na dušiku. Bolje je seveda biti podcenjen, da dajati rastlinam dušik počasi, kolikor ga časa do časa lahko povzijejo.

Čilski soliter je izmed vseh umetnih gnojil najhitro učinkujč ter povpovešuje posebno bujno in kraljast, kar navidez rastline ozivi ter jim modeli svežo leto zeleno barvo. Ako ozimine slabo prezimijo, je najboljše sredstvo potrositi primerno množino čilskih solitr (približno 100 kg na 1 oral), da se zopet obnovi. Istotako se priporoča pomagati nekoliko s čilskim solitrom, kjer se je gnojilo prejšnjo leto z drugimi gnojili, posebno v tem slučaju, če ni bilo posebno dobiti uspeha. Takšno ravnanje se priporoča posebno pri tretjem letu. Kdor je ognojil lani s kalijevim soljem, Temaževo žito ali s superfosatom in s čilskim solitrom, naj do svojim trtam namesto domačega gnoja še približno 100 kg čilskega solitra na 1 oral, katerega naj trosi, ker je prej voden in gotovo je, da mu tega ne bo potrebljalo. Kdor nima do tega pravega zaupanja, naj napravi prej en majhen poskus in potem naj natanko opaži in razvije trt.

Kako naj gnojim svoje trstike in deteljišča?

(Odgovarja dobro izkušeni kmetovalec.)

Neprijazna zima se je poslovila od nas, med božjim se odpira v našo razveselje in začne sva vsakem kotu oranje, branjanje in gnojenje, ker so del nekdaj na dnevnem redu pridnega kmetovalca, in drugo kakor tudi tretje to delovanje je neizogljivo potrebno in žalibog, da se znajdejo še taki, ki ne vse vseh treh naprav enako. Samoumevno je, da košček žetev ne prineseta povoljnih uspehov, ako se ni rastlostno — gnojilo.

Kmetovalce navadno pravi, da mu primanjkuje gnoja že za njegove njive in na tak način ostanejo točno njegovi travniki in deteljišča nepogojnena. Poleg se sliši, da svet v današnjih časih zelo napreduje in pridelamo labko obilnih pridelkov na naši zemlji, ki jih močjo umetnih gnojil. Najbolj razkrivani čas je jesen, čas za umetno gnojenje; da pa je tako gnojenje tudi spomladni dobrega pomena, pravim z lastnega večerja prepričanja. Gnojiti z umet. gnojili v spomladni je to tudi tretja gnojila, ki se naglo razkrojijo in ta so kalijeva sol, superfosfat in čilski soliter, ter je pomniti, da ne sme nobeno teh treh gnojil izstatiti, hočemo imeti prave in povoljne uspehe. Za norma-

Vaše zdravje

dobite! Vaša slabost in bolečine izginjo, Vaše oči, živci, muskulini in žile bodojo krepki. Vaše spanje zdravo, zopet se dobro počutite, ako rabite pravi Fellerjev fluid z. za »Elsafliud«. Poiskusni tučat 5 K franko. Izdelovalec samo apotečar E. V. Feller, Stubiča Elsafplatz štev. 241 (Hrastnik).